Õiguskantsler

Teie 30.01.2017 nr

Meie 16.03.2017 nr 7-5/170313/1701192

Sisseastumiskatsed gümnaasiumisse

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole küsimusega, kas on õiguspärane, kui Tallinna ja Tartu gümnaasiumide 10. klasside sisseastumiskatseid korraldatakse sihilikult samal päeval.

On tõsi, et sel aastal korraldavad mitmed Tallinna ja Tartu koolid sisseastumiskatsed 10. klassi samal päeval. Kas tegu on sihilikult sama kuupäeva valimisega, on keeruline tõsikindlalt väita. Kuna tegu on koolivaheajale vahetult eelneva laupäevaga, võis see kuupäev tunduda Tallinna ja Tartu koolijuhtidele sobilik valik ka ilma kokku leppimata.

Kui siiski oleks tegu olukorraga, kus Tallinna ja Tartu koolid sõlmivad omavahel kokkuleppe katsete tegemises samal päeval eesmärgiga välistada ühe õpilase mitmesse kooli kandideerimine, oleks see seaduse mõttega vastuolus.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) § 5 lg 2 järgi on gümnaasiumis õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee. PGS § 7^1 lg 1 järgi tuleb gümnaasiumi pidamisel tagada mh kooli võimekus pakkuda lisaks kohustuslikele õppeainetele valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt.

Seega valitakse gümnaasium õpilase huvidest ja võimetest lähtuvalt, erinevalt põhikoolist, kus koolivaliku põhimõtteks on eelkõige elukohalähedus, mitte kooli õppesuund. Nii sätestab PGS § 27 lg 3 kõigile võrdse õiguse konkureerida gümnaasiumi astumiseks. Sama sätte järgi on gümnaasiumisse vastuvõtmise eelduseks põhihariduse olemasolu. Ka võib kool sellest sättest tulenevalt hinnata kandidaadi teadmiseid ja oskuseid ning nende põhjal otsustada, kas kandidaat vastu võtta. Muid piiranguid, sh geograafilisi või koolide piirarvu, kuhu võib kandideerida, seadus ei sätesta.

Kõike eelnevat silmas pidades saab järeldada, et teadlikud tegevused, mis piiravad õpilaskandidaadi vabadust kandideerida tema hinnangul talle sobivasse gümnaasiumisse, ei ole seaduse mõttega kooskõlas.

Õiguskantsleri Kantselei
Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Loodan, et selgitusest on abi. Tänan pöördumast.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Aigi Kivioja 6938428
Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee